

**UPUTA ZA POPUNJAVANJE UPITNIKA III – TEHNIKE UPRAVLJANJA
RIZIKOM KOD TRANSAKCIJA OTC IZVEDENICAMA**

Dan popunjavanja upitnika: _____

PODACI O IZVJEŠTAJNOM SUBJEKTU:

NAZIV: _____

MATIČNI BROJ: _____
OIB: _____

OSOBA ZA KONTAKT: IME I PREZIME: _____
TELEFON: _____ e-mail: _____

POPUNIO/LA: IME I PREZIME: _____

Mjesto i datum popunjavanja

Potpis

Osnovne upute za popunjavanje

Izveštajni subjekt u okviru ovog Upitnika je rezident – pravna ili fizička osoba u čije se ime Upitnik popunjava.

Uvod Upitnika

Članak 11. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 04. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (dalje: EMIR)¹ propisuje **obveznu primjenu tehnika upravljanja rizikom za financijske i nefinancijske druge ugovorne strane kod transakcija OTC izvedenicama za koje ne postoji obveza poravnanja preko CCP-a.**

Te tehnike su detaljnije razrađene člancima 12. do 17. Delegirane Uredbe (EU) br. 149/2013². Navedena uredba je stupila na snagu 12. ožujka 2013., s tim da je primjena članaka 13., 14. i 15. Delegirane Uredbe (EU) br. 149/2013 odgođena do 12. rujna 2013. godine. Vezano za tehnike upravljanja rizicima, **obveza primjene ovih tehnika za subjekte nadzora Agencije nastupit će danom ulaska RH u EU** (s tim da članci 13., 14. i 15. Delegirane Uredbe (EU) br. 149/2013 stupaju na snagu 12.09.2013.), te Agencija ovaj Upitnik subjektima nadzora upućuje da ih pripremi na implementaciju EMIR-a, te da se prikupе podaci na temelju kojih će biti moguće procijeniti postoji li potreba za uskladom i izmjenama postojećih procedura i postupaka subjekata nadzora Agencije koje reguliraju tehnike upravljanja rizicima vezane za transakcije OTC izvedenicama.

Kao primjer se može navesti obveza koju propisuje Delegirana Uredba (EU) br. 149/2013 (članak 12. stavak 4.) prema kojoj financijske druge ugovorne strane trebaju imati procedure za mjesečno obavješćavanje Agencije o broju nepotvrđenih transakcija OTC izvedenicama koje nisu provedene duže od pet radnih dana ili obveza iz članka 15. stavak 2. prema kojoj financijske druge ugovorne strane trebaju prijaviti Agenciji razmirice drugih ugovornih strana u vezi ugovora o OTC izvedenicama, njihovu vrijednost ili razmjenu kolaterala za iznos veći od 15 milijuna eura nepodmiren duže od 15 radnih dana.

EMIR je propisao sljedeće tehnike upravljanja rizicima kao **minimum** - stavci 1. i 2. članka 11. EMIR-a primjenjuju se bez izuzetka na sve druge ugovorne strane:

- subjekti nadzora Agencije moraju osigurati postojanje primjerenih **postupaka i aranžmana za mjerenje, praćenje i smanjenje operativnog rizika i rizika druge ugovorne strane**, uključujući najmanje:
 - (a) pravovremenu potvrdu, kada je prikladno, elektroničkim putem, o uvjetima relevantnog ugovora o OTC izvedenicama (*što se smatra provremenom potvrdom je razrađeno u članku 12. Delegirane Uredbe (EU) br. 149/2013 i to za svaku kategoriju instrumenata*);
 - (b) pouzdane i otporne formalizirane postupke nad kojima je moguće provoditi reviziju radi usklađenja portfelja, upravljanja povezanog rizika i radi ranog otkrivanja i rješavanja sporova između strana i radi praćenja vrijednosti važećih ugovora (*razrađeno u člancima 13., 14. i 15. Delegirane Uredbe (EU) br. 149/2013*),
- subjekti nadzora Agencije moraju **utvrđivati tekuću tržišnu vrijednost važećih ugovora na dnevnoj osnovi**,
- kada tržišni uvjeti sprečavaju vrednovanje u skladu s tekućom tržišnom vrijednošću, vrednovanje se obavlja pouzdanim i razboritim vrednovanjem **na temelju modela** (*razrađeno u člancima 16. i 17. Delegirane Uredbe (EU) br. 149/2013*).

Kod obveze donošenja i primjenjivanja procedura upravljanja rizikom **koje se odnose na razmjenu kolaterala iz stavka 3. članka 11. EMIR-a moguće je koristiti izuzetak**, ako se radi o unutargrupnim transakcijama, a pod uvjetima koji su propisani stavcima 5. do 14. članka 11. EMIR-a, kod kojih se opet primjenjuje procedura odobravanja izuzetaka, odnosno mogućnosti regulatora da zabrani primjenu izuzetka (opet većinom u roku od 30 dana).

S obzirom na navedeno, Agencija vas moli da odgovorite na sljedeća pitanja.

¹ Dostupno na (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:201:0001:0059:EN:PDF>)

² Dostupno na (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:052:0011:0024:EN:PDF>)

UPUTA ZA POPUNJAVANJE UPITNIKA

- 1. Je li izvještajni subjekt usvojio/primijenio procedure/akte koje propisuju tehnike upravljanja rizikom kod transakcija OTC izvedenicama?**

U ovom dijelu je potrebno navesti o kojim se procedurama/aktima radi, datum njihovog usvajanja/primjene te se pozvati na relevantne dijelove procedura/akata. U slučaju da izvještajni subjekt nije usvojio/primijenio procedure upravljanja rizicima u dijelu transakcija OTC izvedenicama, upućuje ga se na daljnja pitanja odgovara iz perspektive praktične primjene.

- 2. Na koji način je u postojećim procedurama izvještajni subjekt definirao primjerene postupke i aranžmana za mjerenje, praćenje i smanjenje operativnog rizika i rizika druge ugovorne strane kod OTC transakcija?**

U ovom dijelu potrebno je dati kratki pregled postojećih tehnika upravljanja operativnim rizikom i rizikom druge ugovorne strane koje se odnose na transakcije OTC izvedenicama.

- 3. Što važeće procedure izvještajnog subjekta smatraju primitkom provremenene potvrde o uvjetima relevantnog ugovora o OTC izvedenicama te postoji li razlika u definiciji kod različitih klasa OTC izvedenica?**

U ovom je dijelu potrebno ukratko opisati sredstva koja se koriste kod potvrde transakcija OTC izvedenicama, te rokove za dostavu/slanje potvrde i eventualne razlike koje postoje kod različitih klasa izvedenica. Ako izvještajni subjekt nije definirao navedeno, potrebno je opisati iz kojeg razloga i što se u tom slučaju smatra pravovremenom potvrdom u praksi izvještajnog subjekta.

- 4. Predviđaju li postojeće procedure izvještajnog subjekta postupke radi usklađenja portfelja ("portfolio reconciliation"), u kojim uvjetima i koliko često? Smatrate li da je da je ovakav postupak potrebno propisati, s obzirom na broj transakcija OTC izvedenicama koje provodite/planirate provoditi?**

U ovom je dijelu potrebno ukratko opisati postojeće odredbe vezane za usklađenje portfelje između drugih ugovornih strana, ako iste postoje. Navedite ako su uvjeti u kojima će provoditi usklađenje portfelja ugovorno portfelja definirani

- 5. Ima li izvještajni subjekt više od 500 nedospjelih ugovora OTC izvedenicama? U tom slučaju, predviđaju li postojeće procedure postupke radi kompresije portfelja ("portfolio compression"), te u kojim uvjetima se primjenjuju? Smatrate li da je da je ovakav postupak potrebno propisati, s obzirom na broj transakcija OTC izvedenicama koje provodite/planirate provoditi?**

U ovom dijelu je potrebno ukratko opisati postojeće odredbe vezane uz kompresiju portfelja kao tehniku smanjenja kreditnog rizika i rizika druge ugovorne strane, ako je takva tehnika prikladna s obzirom na opseg transakcija izvještajnog subjekta OTC izvedenicama.

- 6. Predviđaju li postojeće procedure/ugovori izvještajnog subjekta postupke radi ranog otkrivanja i rješavanja sporova između drugih ugovornih strana?**

U ovom dijelu je potrebno ukratko opisati postojeće odredbe vezane uz rješavanje sporova između ugovornih strana u OTC transakcijama. Ako postoji procedura u kojoj su predviđeni takvi postupci, navedite naziv, datum usvajanja i primjene. Ako takva procedura ne postoji, navedite iz kojeg razloga i opišite na koji je drugi način izvještajni subjekt prati rizike vezano uz sporove ugovornih strana.

- 7. Je li nad u procedurama izvještajnog subjekta propisana mogućnost i uvjeti provođenja revizije nad postupcima iz točaka 4-6.?**

Opišite je li nad opisanim postupcima (procedurama) do sada provedena revizija, i ako da iz kojih razloga. Ako takva mogućnost nije predviđena, navedite iz kojih razloga.

- 8. Predviđaju li postojeće procedure izvještajnog subjekta postupke radi praćenja vrijednosti**

važćih ugovora OTC izvedenicama („mark-to-market“)?

U ovom dijelu je potrebno kratko opisati postojećę odredbe vezane uz vrednovanje OTC izvedenica i navesti da li se važće OTC izvedenice dnevno vrednuju po tržišnoj cijeni. Ako je odgovor ne, navedite razloge i opišite način na koji izvještajni subjekt prati vrijednosti važćih ugovora.

9. Predviđaju li postojećę procedure izvještajnog subjekta vrednovanje na temelju modela kada tržišni uvjeti sprećavaju vrednovanje u skladu s tekućom tržišnom vrijednošću?

U ovom dijelu je potrebno kratko opisati postojećę odredbe vezane uz vrednovanje OTC izvedenica, kada ne postoji aktivno (OTC) tržište. Opišite na koji se način provodi vrednovanje na temelju modela, te koji su kriteriji za početak vrednovanja na temelju modela. Ako ne odgovor ne, iz kojeg razloga? Na koji način izvještajni subjekt vrednuje OTC izvedenice u kada tržišni uvjeti sprećavaju vrednovanje u skladu s tekućom tržišnom vrijednošću?

10. Predviđaju li i u kojim uvjetima postojećę procedure izvještajnog subjekta razmjenu kolaterala kod ugovora OTC izvedenicama?

U ovom dijelu je potrebno kratko opisati postojećę odredbe vezane uz obvezu razmjene kolaterala, ako iste postoje.

11. Predviđaju li i u kojim uvjetima postojećę procedure izvještajnog subjekta upravljanje rizikom koji nije pokriven razmjenom kolaterala održavanje prikladnog kapitalnog zahtjeva kod otvorenih ugovora OTC izvedenicama?

U ovom dijelu je potrebno kratko opisati postojećę odredbe vezane uz održavanje dodatnog kapitalnog zahtjeva, ako iste postoje.

12. Smatra li izvještajni subjekt da su njegove postojećę procedure za upravljanje rizicima usklađene s odredbama članka 11. EMIR-a i Uredbe (EU) br. 149/2013?

U ovom dijelu je potrebno u bitnome opisati u kojim dijelovima su postojećę procedure usklađene s novom regulativom. Izvještajne subjekte se upućuje da prouče odredbe EMIR-a, delegiranih uredbi te pitanja i odgovore o implementaciji EMIR-a koji su dostupni na internetskoj stranici ESMA-e³. Prijevod EMIR-a na hrvatski jezik dostupan je na <http://ccvista.taix.be/download.asp>⁴.

13. Smatra li izvještajni subjekt da su njegove postojećę procedure za upravljanje rizicima neusklađene s odredbama članka 11. EMIR-a i Uredbe (EU) br. 149/2013. i u kojem opsegu? Koliko vremena bi izvještajnom subjektu bilo potrebno za usklađenje s odredbama nove regulative?

U ovom dijelu je potrebno u bitnome opisati u kojim dijelovima su postojećę procedure neusklađene s novom regulativom i ako postoje problemi kod implementacije konkretnih odredbi s obzirom na poslovanje izvještajnog subjekta. Izvještajne subjekte se upućuje da prouče odredbe EMIR-a, delegiranih uredbi te pitanja i odgovore o implementaciji EMIR-a koji su dostupni na internetskoj stranici ESMA-e³. Prijevod EMIR-a na hrvatski jezik dostupan je na <http://ccvista.taix.be/download.asp>⁶.

NAPOMENA:

Pitanja redni broj 8. do 11. ne ispunjavaju leasing društva kao nefinancijske druge ugovorne strane. Obveza donošenja i primjene procedura za razmjenu kolaterala se primjenjuje na nefinancijske druge ugovorne strane koje prijeđu prag poravnanja iz članka 10. EMIR-a.

³ <http://www.esma.europa.eu/page/European-Market-Infrastructure-Regulation-EMIR>

⁴ Potrebno je izabrati jezik „Croatian“ i upisati Celex Number 32012R0648

⁵ <http://www.esma.europa.eu/page/European-Market-Infrastructure-Regulation-EMIR>

⁶ Potrebno je izabrati jezik „Croatian“ i upisati Celex Number 32012R0648